

Nr 63.

Ankom till riksdagens kansli den 23 maj 1924 kl. 11 f. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av statens centrala frökontrollanstalt m. m.

1:sta avd.

I punkten 75 under nionde huvudtiteln av årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition i ämnet, som Kungl. Maj:t kunde komma att avlåta till riksdagen, beräkna för budgetåret 1924—1925 dels för inrättande och uppehållande av en central frökontrollanstalt ett belopp av 104,000 kronor, att utgå i första hand av inkomster av anstalten, dels ock till understöd åt lokala frökontrollanstalter ett belopp av 10,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 29 februari 1924 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 134, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag och med återkallande av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda förslag angående upptagande* i riksstaten för budgetåret 1924—1925 av inkomster av central frökontrollanstalt, föreslagit riksdagen att

a) i riksstaten för budgetåret 1924—1925 upptaga under egentliga statsinkomster följande inkomsttitel sålunda:

inkomster av statens centrala frökontrollanstalt 66,000 kronor;

b) för budgetåret 1924—1925 anvisa

dels till inrättande av statens centrala frökontrollanstalt ett extra anslag av 51,000 kronor,

dels till uppehållande av samma anstalts verksamhet ett extra förslagsanslag av 66,000 kronor, att utgå i första hand av inkomster av anstalten;

c) för budgetåret 1924—1925 anvisa till understöd — med högst 1,000 kronor för varje anstalt — åt sådana frökontrollanstalter, som av landsting eller hushållningssällskap, vart för sig eller i förening, understödjas med minst samma belopp som statsbidraget och vilka anstalter vilja underkasta sig de villkor och föreskrifter i avseende på analysmetoder och övriga förhållanden, som fastställas av Kungl. Maj:t, ett extra anslag av 10,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet hänvisas till berörda statsrådsprotokoll.

Frökontrollverksamheten i landet uppehålls — förutom genom vissa rent privata anstalter — av frökontrollanstalter i de särskilda orterna, upprä-

Bihang till riksdagens protokoll 1924. 10 saml. 31 häft. (Nr 63.)

tade genom hushållningssällskap eller landsting. Dessa anstalter åtnjuta understöd av statsmedel. Allt sedan 1886 har riksdagen årligen ställt till Kungl. Maj:ts förfogande ett extra anslag av 10,000 kronor att användas till understöd, med högst 1,000 kronor för varje anstalt, åt sådana frökontrollanstalter, som av landsting eller hushållningssällskap, vart för sig eller i förening, understödjas med minst samma belopp, och vilka anstalter vilja underkasta sig de villkor och föreskrifter i avseende å analysmetoder och övriga förhållanden, som fastställas av Kungl. Maj:t.

För de med understöd av statsmedel inrättade frökontrollanstalterna har Kungl. Maj:t utfärdat reglemente den 12 november 1886 (nr 78), vilket fortfarande är gällande, dock med undantag därav att de funktioner, som i detsamma tillagts lantbruksakademiens förvaltningskommitté, numera tillkomma lantbruksstyrelsen.

Enligt berörda reglemente hava dessa anstalter till ändamål att befrämja den inhemska fröodlingen och fröhandeln genom meddelande av upplysningar och råd samt medelst undersökningar av de i handeln förekommande frön med avseende på deras värde såsom utsäde. Varje anstalt står under uppsikt av en styrelse av minst tre ledamöter, vilka utses för den tid och i den ordning, som bestämmes av det eller de hushållningssällskap eller landsting, som bidraga till anstaltens underhåll. Föreståndare för anstalten antages av styrelsen, sedan lantbruksstyrelsen meddelat yttrande om sökandes kompetens och skicklighet; och må till föreståndare endast utses den, som av lantbruksstyrelsen förklarats kompetent. Föreståndaren åligger, bland annat, *att* på begäran och mot ersättning enligt av lantbruksstyrelsen fastställd taxa verkställa fröundersökningar, *att* i avseende på metoder för analysernas utförande ävensom i fråga om grunderna för bokföring och för avfattande av analysattester m. m. ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som blivit av lantbruksstyrelsen fastställda, *att* åt enskilda jordbrukare och fröhandlare på begäran meddela upplysningar och råd rörande de fordringar, som böra ställas på en fullgod utsädesvara, samt *att* företaga resor inom området för anstaltens verksamhet för att meddela upplysningar och råd om odlings-, rensnings- och övriga förfaringsmetoder för vinnande av fullgod utsädesvara.

Vidare föreskrives i reglementet, bland annat, att det eller de hushållningssällskap eller landsting, som bidraga till anstaltens underhåll, skola bekosta arbetslokal med erforderliga möbler, apparater och böcker samt att lantbruksstyrelsen äger att enligt bemyndigande av vederbörande departementschef låta inspektera anstalterna.

Instruktioner för frökontrollanstalterna hava jämlikt bestämmelserna i nämnda reglemente utfärdats av lantbruksakademiens förvaltningskommitté samt av lantbruksstyrelsen. Senast utfärdad instruktion är av den 12 oktober 1916 (nr 466). Vidare hava särskilda regler för fröundersökningar fastställts.

För närvarande utgår statsbidrag till följande 16 frökontrollanstalter med nedan angivna belopp: frökontrollanstalten i Stockholm 950, i Uppsala 500, i Linköping 700, i Jönköping 650, i Kalmar 700, i Lund 1,000, i Halmstad 650, i Borås 450, i Skara 500, i Molkom (Värmlands län) 400, i Örebro 750, i Västerås 550, i Gävle 550, i Östersund 450, i Härnösand 700 och i Luleå 500 kronor. Anstalterna uppehållas i övrigt genom anslag från hushållningssällskap eller landsting samt genom inflytande analys- och plomberingsavgifter. Sålunda hava i medeltal för vart och ett av åren 1911—1920 de statsunderstödda frökontrollanstalterna åtnjutit bidrag av hushållningssällskap med 19,400 kronor och av landsting med tillhoppa 2,500 kronor. De influtna analys- och plomberingsavgifterna hava i medeltal för ett vart av nämnda år uppgått till sammanlagt 100,676 kronor.

De statliga åtgärderna för frökontrollverksamheten hava i det hela inskränkt sig till nämnda statsunderstöd samt därjämte viss av lantbruksstyrelsen utövad kontroll.

Kungl. Maj:ts förevarande framställning grundar sig på ett av lantbruksstyrelsen med biträde av vissa särskilda sakkunniga avgivet förslag i ämnet och avser en omorganisation av frökontrollväsendet främst genom inrättande av en statens centrala frökontrollanstalt.

De uppgifter, som enligt lantbruksstyrelsens förslag skulle tillkomma samtliga frökontrollanstalter — alltså såväl den centrala som de lokala — skulle omfatta analysverksamhet, statsplombering, insyning av växande gröda samt upplysningsverksamhet. Härutöver skulle det särskilt tillkomma den centrala anstalten att verka för åstadkommande av nödigt samarbete mellan de olika anstalterna samt i tekniskt avseende intaga en ledande ställning inom frökontrollverksamheten, att i händelse av skiljaktiga resultat lokala anstalter emellan vid undersökning av samma utsädesvara verkställa, om så påfordrades, utslagsgivande analys, att verkställa undersökningar även med hänsyn till sådana egenskaper hos utsäde, vilka huvudsakligen genom odlingsförsök kunde utrönas, såsom sort- och stamäkthet, sortrenhet, frihet från växtsjukdomar (efterkontroll), och att verka för att sådan kontrollverksamhet i allt större utsträckning komme till användning, att i fall, då lokal anstalt saknade möjlighet att utföra undersökning av viss svårare beskaffenhet, på begäran, såvitt möjligt, verkställa sådan undersökning, att med sådana utsädesfirmor, vilkas organisation för inköp och försäljning samt anordning för utsädesvarornas färdigställande och lagring sådant medgäve, efter framställning ingå avtal om kontroll, i enlighet med de närmare föreskrifter lantbruksstyrelsen meddelade, av firmans hela utsädesförsäljning (självverkande kontroll), att leda och övervaka frökontrollanstalternas insyningsverksamhet enligt av lantbruksstyrelsen meddelade närmare föreskrifter, att noggrant följa utvecklingen inom frökontrollväsendet, jämväl i utlandet, samt genom egna undersökningar söka fullständiga och förbättra frökontrollmetoderna, att med uppmärksamhet följa de åtgärder, som vidtoges för utsädesvarornas rensning, torkning, smittrening,

och lagring, ävensom, i den mån förhållandena det medgåve, i sådant syfte själv utföra undersökningar samt att genom upplysningsverksamhet söka främja kunskap om och intresse för de spörsmål, som fölle inom anstaltens verksamhetsområde.

Utskottet.

Det lär icke råda några delade meningar beträffande behovet av en omorganisation av den nuvarande frökontrollverksamheten. Utredningen i ärendet synes utskottet jämväl giva vid handen att åtgärder i sådant avseende icke kunna utan allvarlig skada vidare undanskjutas. De hittillsvarande lokala anstalterna, vilkas syfte torde hava varit att i första rummet stå jordbruket till direkt tjänst med undersökning av jordbrukarnas för eget behov avsedda utsäde, men givetvis också att bereda möjlighet till undersökning av i handeln förekommande utsädesvaror, hava helt naturligt haft en betydelsefull uppgift att fylla. I samma mån emellertid som anstalterna mer och mer tagits i bruk av fröhandeln och därmed allt större krav ställts på frökontroll, hava, såsom lantbruksstyrelsen ock framhållit, i olika hänseenden bristerna i de lokala frökontrollanstalterna allt tydligare framträtt. Dessa hava gjort sig i särskilt hög grad kännbara vid utsädesaffärer med utlandet, därvid enligt vad lantbruksstyrelsen uttalat icke någon av de svenska frökontrollanstalterna haft tillräcklig auktoritet vid jämförelse med de stora centrala, väl utrustade frökontrollanstalterna utomlands, något som vållat olägenheter och föranlett att vid sådana affärers avslutande de utländska anstalterna i stället kommit att användas.

Till undanröjande av de sålunda förefintliga bristerna beträffande frökontrollen i landet och för att i övrigt kunna möta de mer och mer stegrade kraven på detta område föreslås i Kungl. Maj:ts förevarande framställning upprättande av en statens centrala frökontrollanstalt med bibehållande därvid tillsvidare av de nuvarande statsunderstödda lokala anstalterna med undantag allenast av de till Stockholm och Uppsala förlagda. Jämväl utskottet anser förhållandena påkalla att en centralisering sker av landets frökontrollväsen och att i sådant syfte en statens centrala frökontrollanstalt kommer till stånd. Utskottet har ock synts goda skäl föreligga för att i samband härmed, såsom lantbruksstyrelsens förslag innebär, starkt begränsa de lokala anstalternas antal. Utskottet har det oaktat icke nu velat i sådant avseende föreslå någon ändring i Kungl. Maj:ts förslag men vill understryka, att utvecklingen bör gå mot en avveckling av vissa av de återstående lokala frökontrollanstalterna i enlighet med lantbruksstyrelsens förslag.

I fråga om anstaltens ställning inom statsförvaltningen och den därmed sammanhängande frågan om dess förläggning har riksdagen 1908 gjort framställning om utredning angående inrättande av en central frökontrollanstalt och därvid ifrågasatt, huruvida icke en sådan anstalt skulle kunna anordnas i samband med centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet. Statsrådsprotokollet ger ock vid handen att under utredningens gång i förevarande avseende olika meningar gjort sig gällande. Härvid vill utskottet

erinra, att styrelsen för centralanstalten för jordbruksförsök numera frånträtt sin ursprungligen uttalade uppfattning att frökontrollanstalten borde organiseras såsom en avdelning av försöksanstalten. Efter noggrant övervägande har utskottet funnit avgörande skäl tala för att, på sätt Kungl. Maj:ts förslag innebär, den centrala frökontrollanstalten anordnas såsom en fristående institution under lantbruksstyrelsens överinseende. Härvid förutsätter emellertid utskottet, liksom ock departementschefen, att vederbörligt samarbete kommer att äga rum mellan frökontrollanstalten och försöksanstalten samt att sådana anordningar träffas, att allt, som kan få karaktären av dubbelarbete, undvikas. Departementschefen har ock i sådant syfte framhållit att bestämmelse bör meddelas om direkt samarbete mellan anstalterna i vad avser planerande av vetenskapliga undersökningar samt att till ernående av samma ändamål syntes honom lämpligt, att av ledamöterna i frökontrollanstaltens styrelse en utses bland ledamöterna i styrelsen för försöksanstalten.

I detta sammanhang tillåter sig utskottet beröra frågan om den av staten utövade potatisinspektionen, vilken för närvarande är förlagd till centralanstalten för jordbruksförsök. Enligt vad utskottet inhämtat har förläggandet av nämnda inspektion till centralanstalten, såsom liggande helt vid sidan av den där bedrivna vetenskapliga försöksverksamheten, visat sig vara förenad med icke oväsentliga olägenheter. Med hänsyn härtill och då det synes utskottet som ifrågavarande inspektion lämpligen skulle kunna anförtros åt den centrala frökontrollanstalten, vill utskottet ifrågasätta dennes överflyttande till denna anstalt.

Med avseende å den föreslagna platsen för den centrala frökontrollanstaltens förläggning har utskottet i och för sig icke något att erinra däremot, utan synes Bergshamra kronoegendom lämplig särskilt med hänsyn till att där finnes tillgång till erforderligt jordområde, samt till att en sådan förläggning, såsom departementschefen framhållit, torde vara synnerligen ägnad att befämja erforderlig kontakt mellan denna anstalt och centralanstalten för jordbruksförsök. Vid besök på platsen har emellertid utskottet icke kunnat undgå finna den för anstalten avsedda byggnaden, icke minst på grund av dess begränsade utvecklingsmöjligheter — i varje fall i framtiden — mindre väl ägnad att fylla det avsedda ändamålet. Då byggnaden i fråga dock torde kunna under en rätt avsevärd tid framåt möjliggöra ett nöjaktigt upprätthållande av frökontrollanstaltens verksamhet och i betraktande att det statsfinansiella läget icke nu medgiver några mera omfattande anordningar å ifrågavarande område, ansluter sig utskottet till Kungl. Maj:ts förslag i nu förevarande avseende.

Innan utskottet ingår på frågan om antalet befattningshavare vid den centrala frökontrollanstalten och dessas löneförmåner, vill utskottet uttala, att befattningarna i fråga jämväl enligt utskottets mening för närvarande böra uppföras på extra stat.

Det i statsrådsprotokollet intagna förslaget till avlöningsstat för den centrala frökontrollanstalten har givit utskottet anledning till följande erinringar.

Vad först angår den däri upptagna frökontrollanten, för vilken upptagits ett arvode av 5,800 kronor eller samma belopp som utgår till överassistent vid centralanstalten för jordbruksförsök, är att märka att, då sistnämnda anstalt upprättades, en överassistentbefattning inrättades vid jordbruksavdelningen för att därigenom möjliggöra upptagande på denna avdelnings arbetsprogram av en mera omfattande försöksverksamhet utan att dock behöva anordna två avdelningar för jordbruk eller anordna en sådan avdelning med två föreståndare. Även överassistentbefattningarna för bakteriologi och mejeriförsök inrättades vid centralanstaltens första organiserande för att ej få flera avdelningar och avdelningsföreståndare än som för tillfället ansågs strängt taget nödvändigt. Innehavarna av dessa tjänster hava ock på grund härav kommit att intaga en mera självständig ställning i förhållande till vederbörande avdelningsföreståndare. Ifrågavarande överassistenter åtnjuta enligt centralanstaltens stat en avlöning av 5,800 kronor. För bostad in natura avdragas 600 kronor årligen, varjämte för sådant fall i lönen inbegripet ortstillägg å 400 kronor ej skall utgå. Då fråga 1919 uppkom om utökning av antalet befattningar i högre tjänsteställning vid centralanstalten och anstaltens styrelse hade att taga ställning till frågan om det uppkomna behovet borde tillgodoses genom anställande vid anstalten av större antal överassistenter eller genom anställande av tjänstemän med samma tjänsteställning som laboratorerna vid vissa andra vetenskapliga institutioner, fann styrelsen, att alla skäl talade för att inga nya överassistentbefattningar inrättades vid centralanstalten, utan att de nya tjänstemännen tilldelades laborators tjänsteställning. I överensstämmelse med denna uppfattning uppfördes ock jämlikt 1920 års riksdags beslut tre laboratorbefattningar å centralanstaltens stat.

Då statsmakterna sålunda beträffande centralanstalten ansett sig böra övergiva den befattningsform, från vilken förebilden till den föreslagna frökontrollanten synes hava hämtats, och då någon anledning icke torde föreligga, att åt denne befattningshavare giva högre tjänsteställning än nämnda laboratorer, vill utskottet föreslå, att frökontrollantens arvode bestämmes till samma belopp som för sådan laborator eller till 5,600 kronor, innebärande en minskning med allenast 200 kronor.

Beträffande den föreslagna fältkontrollanten hava förhållandena icke synts utskottet påkalla, att denne erhåller högre tjänsteställning än assistenterna vid centralanstalten och statens skogsförsöksanstalt, vilka befattningar kräva enahanda kvalifikationer som den ifrågavarande befattningen vid frökontrollanstalten, liksom utskottet icke funnit skäl föreligga att giva den i frökontrollanstaltens stat upptagna assistenten lägre löneställning — arvodet är i Kungl. Maj:ts förslag upptaget till 3,700 kronor — än förenämnda assistenter. Utskottet anser sålunda, att arvodet till båda nu ifrågavarande två befattningshavare bör bestämmas till 4,400

kronor, i samband varmed benämningen fältkontrollant bör ändras till fältassistent.

Vad slutligen angår anslaget till vikariatsersättning, vilket är avsett till bland annat avlönande av vikarie under semester, synes utskottet befattningshavarna vid frökontrollanstalten med undantag för kvinnligt biträde och vaktmästare liksom vid centralanstalten för jordbruksförsök böra komma i åtnjutande av semesterledighet allenast på tider, då sådant med hänsyn till de med befattningarna förenade göromålen kan ske utan att vikarier behöva förordnas. I anslutning härtill anser utskottet ifrågasvarande post kunna sänkas från 1,300 till 800 kronor.

I övrigt föranleder förslaget till stat icke någon erinran från utskottets sida.

Med iakttagande av de av utskottet föreslagna förändringarna skulle förslaget till stat erhålla följande utseende.

	Arvode	Avdrag för pensionsavgift motsvarande belopp	Reducerat belopp	Därav tjänstgöringspenningar motsvarande belopp	Arvodesförhöjning
1 föreståndare	7,500	300	7,200	2,500	Efter 5 år kan arvodet höjas med 600 kronor.
1 frökontrollant	5,600	200	5,400	2,000	
1 fältassistent	4,400	—	4,400	—	Efter 5 år kan arvodet höjas med 400 kronor.
1 assistent	4,400	—	4,400	—	
1 kvinnligt biträde av tredje graden (assistent)	2,400	50	2,350	700	Efter 5 år kan arvodet höjas med 200 kronor, efter 10 år med ytterligare 200 kronor och efter 15 år med än ytterligare 200 kronor; skolandet av varje arvodesförhöjning 100 kronor tillhöra tjänstgöringspennin-garna motsvarande belopp.
1 kvinnligt biträde av tredje graden	2,400	50	2,350	700	
1 kvinnligt biträde av andra graden	2,000	50	1,950	500	
1 kvinnligt biträde av andra graden	2,000	50	1,950	500	
1 kvinnligt biträde av första graden	1,600	50	1,550	300	
1 vaktmästare	1,575	50	1,525	650	Efter 3 år kan arvodet höjas med 100 kronor, efter 6 år med ytterligare 100 kronor och efter 9 år med än ytterligare 100 kronor.
Vikariatsersättning	—	—	800	—	
Summa kronor	—	—	33,875	—	

Anm.:

1. Därast befattningshavare äger delaktighet i statsunderstödd pensionsanstalt, höjes avlöningen med det mot pensionsavgift svarande belopp.
2. Till kvinnliga assistenten utgår ett tilläggsarvode av 300 kronor.
3. Vaktmästaren äger åtnjuta, utöver den kontanta avlöningen, fri bostad jämte bränsle samt lyse.

Av statens slutsumma komma 26,000 kronor att belöpa på den del av budgetåret 1924—1925, under vilken enligt Kungl. Maj:ts förslag anstalten beräknats vara i verksamhet.

I likhet med departementschefen anser utskottet, att ifrågavarande befattningshavare böra komma i åtnjutande av tillfällig löneförbättring, tillfälligt lönetillägg, provisoriskt lönetillägg och dyrtidstillägg i överensstämmelse med vad som kan komma att gälla beträffande motsvarande befattningar vid andra statens verk och institutioner. I det härför beräknade beloppet, 13,000 kronor, vilket upptagits i förslagsanslaget till uppehållande av frökontrollanstaltens verksamhet, har utskottet icke funnit anledning ifrågasätta någon förändring.

Omkostnadsstaten, mot vars beräkning utskottet icke funnit skäl till erinran, uppgår till 26,100 kronor.

Kostnaderna för uppehållande av anstaltens verksamhet under budgetåret 1924—1925 skulle alltså uppgå till $26,000 + 13,000 + 26,100 = 65,100$ kronor.

Mot den beräknade engångskostnaden å sammanlagt $26,000 + 25,000 = 51,000$ kronor för byggnadens iordningsställande m. m. samt anskaffande av möbler, apparater och andra inventarier har utskottet intet att erinra.

Beträffande den av departementschefen verkställda inkomstberäkningen, enligt vilken inkomsterna upptagits till 66,000 kronor, torde, då inkomsterna under åtminstone första året icke lära kunna beräknas högre än utgifterna för uppehållande av anstaltens verksamhet, inkomstbeloppet med hänsyn till vad utskottet ovan föreslagit böra upptagas till allenast 65,100 kronor.

Slutligen vill utskottet likaledes biträda att på skäl, som av departementschefen anförts, det nu utgående anslaget å 10,000 kronor till understöd åt lokala frökontrollanstalter för budgetåret 1924—1925 upptages med oförändrat belopp.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) i riksstaten för budgetåret 1924—1925 upptaga under egentliga statsinkomster följande inkomstitel sålunda:

inkomster av statens centrala frökontrollanstalt 65,100 kronor;

b) för budgetåret 1924—1925 anvisa
dels till inrättande av statens centrala frökontrollanstalt ett *extra anslag* av 51,000 kronor,
dels till uppehållande av samma anstalts verksamhet ett *extra förslagsanslag* av 65,100 kronor,

att utgå i första hand av inkomster av anstalten;

c) att för budgetåret 1924—1925 anvisa till understöd — med högst 1,000 kronor för varje anstalt — åt sådana

frökontrollanstalter, som av landsting eller hushållnings-sällskap, vart för sig eller i förening, understödjas med minst samma belopp som statsbidraget och vilka anstalter vilja underkasta sig de villkor och föreskrifter i avseende på analysmetoder och övriga förhållanden, som fastställas av Kungl. Maj:t, ett *extra anslag* av 10,000 kronor.

Stockholm den 22 maj 1924.

På jordbruksutskottets vägnar:

PAUL HELLSTRÖM.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Sederholm*, *Nilsson* i *Kabbarp*, *Boberg*, *Norin*, *Andersson*, *K. A.*, *Lindstrand* och *Gabrielsson*; samt

från andra kammaren: herrar *Olsson* i *Broberg*, *Johansson* i *Uppmälby*, *Lundström*, frih. *Hermelin*, *Uddenberg* i *Karlskoga* och *Pettersson* i *Stäringe*.

Reservation

av herrar *Sederholm*, friherre *Hermelin* och *Andersson*, *K. A.*, som ansett, att utskottets utlåtande bort hava följande lydelse:

Det lärer — — — = utskottet — — — avseende.

Rörande de befattningar, som böra inrättas vid ifrågavarande anstalt, anser utskottet i likhet med departementschefen, att dessa för närvarande böra uppföras på extra stat.

Mot det i statsrådsprotokollet intagna förslaget till avlöningsstat för den centrala frökontrollanstalten har utskottet icke funnit anledning till annan erinran än i fråga om anslaget till vikariatsersättning. Beträffande detta anslag, vilket är avsett till bland annat avlönande av vikarie under semester, synes utskottet befattningshavarna vid frökontrollanstalten med undantag för kvinnligt biträde och vaktmästare liksom vid centralanstalten för jordbruksförsök böra komma i åtnjutande av semesterledighet allenast på tider. då sådant med hänsyn till de med befattningarna förenade göromålen kan ske utan att vikarier behöva förordnas. I anslutning härtill anser utskottet ifrågavarande post kunna sänkas från 1,300 till 800 kronor.

Med iakttagande härav skulle förslaget till stat erhålla följande lydelse:

	Arvode	Avdrag för pensionsavgift motsvarande belopp	Reducerat belopp	Därav tjänstgöringspenningar motsvarande belopp	Arvodsförhöjning
1 föreståndare	7,500	300	7,200	2,500	Efter 5 år kan arvodet höjas med 600 kronor. Efter 5 år kan arvodet höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 frökontrollant	5,800	200	5,600	1,800	
1 fältkontrollant	5,600	200	5,400	2,000	
1 assistent	3,700	100	3,600	1,500	Efter 5 år kan arvodet höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 kvinnligt biträde av tredje graden (assistent)	2,400	50	2,350	700	Efter 5 år kan arvodet höjas med 200 kronor, efter 10 år med ytterligare 200 kronor och efter 15 år med än ytterligare 200 kronor; skolande av varje arvodesförhöjning 100 kronor tillhöra tjänstgöringspenningarna motsvarande belopp.
1 kvinnligt biträde av tredje graden	2,400	50	2,350	700	
1 kvinnligt biträde av andra graden	2,000	50	1,950	500	
1 kvinnligt biträde av andra graden	2,000	50	1,950	500	
1 kvinnligt biträde av första graden	1,600	50	1,550	300	
1 vaktmästare	1,575	50	1,525	650	Efter 3 år kan arvodet höjas med 100 kronor, efter 6 år med ytterligare 100 kronor och efter 9 år med än ytterligare 100 kronor.
Vikariatsersättning	—	—	800	—	
Summa kronor	—	—	34,275	—	

Anm.:

1. Därest befattningshavare äger delaktighet i statsunderstödd pensionsanstalt, höjes avlöningen med det mot pensionsavgift svarande belopp.

2. Till kvinnliga assistenten utgår ett tilläggsarvode av 300 kronor.

3. Vaktmästaren äger åtnjuta, utöver den kontanta avlöningen, fri bostad jämte bränsle samt lyse.

Av statens slutsumma komma 26,300 kronor att belöpa på den del av budgetåret 1924—1925, under vilken enligt Kungl. Maj:ts förslag anstalten beräknats vara i verksamhet.

I likhet med departementschefen anser utskottet, att ifrågavarande befattningshavare böra komma i åtnjutande av tillfällig löneförbättring, tillfälligt lönetillägg, provisoriskt lönetillägg och dyrtidstillägg i överensstämmelse med vad som kan komma att gälla beträffande motsvarande befattningar vid andra statens verk och institutioner. I det härför beräknade beloppet, 13,000 kronor, vilka upptagits i förslagsanslaget till uppehållande av frökontrollanstaltens verksamhet, har utskottet icke funnit anledning ifrågasätta någon förändring.

Omkostnadsstaten, mot vars beräkning utskottet icke funnit skäl till erinran, uppgår till 26,100 kronor.

Kostnaderna för uppehållande av anstaltens verksamhet under budgetåret 1924—1925 skulle alltså uppgå till $26,300 + 13,000 + 26,100 = 65,400$ kronor.

Mot den beräknade engångskostnaden å sammanlagt $26,000 + 25,000 = 51,000$ kronor för byggnadens iordningsställande m. m. samt anskaffande av möbler, apparater och andra inventarier har utskottet intet att erinra.

Beträffande den av departementschefen verkställda inkomstberäkningen, enligt vilken inkomsterna upptagits till 66,000 kronor, torde, då inkomsterna under åtminstone första året icke lära kunna beräknas högre än utgifterna för uppehållande av anstaltens verksamhet, inkomstbeloppet med hänsyn till vad utskottet ovan föreslagit böra upptagas till allenast 65,400 kronor.

Slutligen vill utskottet likaledes biträda att på skäl, som av departementschefen anförts, det nu utgående anslaget å 10,000 kronor till understöd åt lokala frökontrollanstalter för budgetåret 1924—1925 upptages med oförändrat belopp.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) i riksstaten för budgetåret 1924—1925 upptaga under egentliga statsinkomster följande inkomstitel sålunda:

inkomster av statens centrala frökontrollanstalt 65,400 kronor;

b) för budgetåret 1924—1925 anvisa

dels till inrättande av statens centrala frökontrollanstalt ett *extra anslag* av 51,000 kronor.

dels till uppehållande av samma anstalts verksamhet ett *extra förslagsanslag* av 65,400 kronor,

att utgå i första hand av inkomster av anstalten;

c) att för budgetåret 1924—1925 anvisa till understöd — med högst 1,000 kronor för varje anstalt — åt sådana frökontrollanstalter, som av landsting eller hushållningssällskap, vart för sig eller i förening, understödjas med minst samma belopp som statsbidraget och vilka anstalter vilja underkasta sig de villkor och föreskrifter i avseende på analysmetoder och övriga förhållanden, som fastställas av Kungl. Maj:t, ett *extra anslag* av 10,000 kronor.